

Transkribering: BAKOM BOKHYLLAN Podd #20 – Hur blir man årets bästa lärare?

-Bakom bokhyllan.

Anslag, blandade röster:

- Jag tror att en bra lärare, som jag upplever det, är de som kan involvera studenterna mer under själva föreläsningen.

- Det viktigaste med det pedagogiska priset är att synliggöra den pedagogiska verksamheten.

- Har man en lärare som alltså får en att gå, alltså lämna sin komfort zone lite, gör så att man vågar utmana sig själv det gör ju jättemycket.

- Bland det absolut roligaste med det här jobbet är när man ser en student göra någonting som den för en månad sedan var fullkomligt inkapabel till göra. Du är lite grann så att man har upptäckt en hemlighet och vill dela den med någon och jag vill liksom det med studenterna på något sätt.

Pgm-ledare:

Ja, i det här avsnittet av Bakom bokhyllan ska vi alltså prata om priset årets lärare på Stockholms universitet. Ett pris som delas ut varje år för att uppmärksamma den pedagogiska aspekten av universitetet.

Varför finns det här priset? Behövs det ett sådant här pris?

Borde inte årets sämsta lärare också uppmärksammas?

De frågorna ställde vi till Klara Bolander Laxov som är föreståndare vid Centrum för universitetslärarutbildning som håller i priset. Vi ska såklart också prata med studenterna själva om vad som gör en lärare bra eller dålig för den delen.

Vi ska börja i föreläsningssalen hos en av de lärarna som kammade hem årets pris.

Vi befinner oss i hörsal 10 på Frescati alldeles strax ska Kristoffer Karlsson, lektor i kriminologi, dra igång sin föreläsning för studenter på grundnivå. Han var en av de tre lärare på universitetet som fick årets pris som bästa lärare. I motiveringen lyfts bland annat hans empatiska förmåga upp att han kopplar undervisningen till aktuella händelser och att han använder sig av interaktiva moment med hjälp av bland annat digitala verktyg.

Christoffer Carlsson:

Yes. Så. Jag tänkte vi skulle göra ett kort quiz innan vi börjar. Bara så att ni får upp pulsen lite vid påsklunch. Det är frågor som i stort sett bygger på gårdagens föreläsning.

Pgm-ledare:

Varför tror du att just du blir nominerad och sen blev en av de här tre lärarna som till slut kammade hem priset i år?

Christoffer Carlsson:

Jättesvår fråga och svara på.

Jag tycker verkligen att kriminologi, som är mitt ämne, är bland det absolut bästa som finns att prata om, att tänka om, att arbeta med. För det är så himla komplexa ganska utmanande frågor.

Du är till lite grann så att man har upptäckt en hemlighet och vill dela den med någon och jag vill liksom dela det med studenterna.

Bland det absolut roligaste med det här jobbet också är när man ser en student göra någonting som den för en månad sedan var fullkomligt inkapabel till att göra.

Man kan ha ett seminarium eller en föreläsning och man ställer en fråga till studenterna och man att det liksom värker och värker i studentens ser ut som att det värker värker huvud och sen helt plötsligt så glimtar det till. Och så helt plötsligt så säger den någonting eller den gör en viss uträkning eller den drar en slutsats. Nu fattar hon. Hon kan det där nu och för en månad sedan så kunde hon inte det. Den glädjen i att lära någon någonting det är otroligt roligt och fint.

Liksom varje föreläsning eller seminarium eller sådär så skall studenterna försöka lära sig göra någonting. Analysera någonting utifrån ett visst perspektiv eller vilka faktorer man behöver ta hänsyn till för att kunna utläsa en viss kurva tidsserie. Vad det nu kan vara.

Att göra någonting så att de liksom kan gå ut därifrån och sen när de kommer hem och tittar i tidningen eller de ser en film eller de läser om någonting eller de upplever någonting så har deras blick på världen förändrats. Det är vad jag försöker göra. Med all liksom kraft jag kan. För jag tycker det är viktigt och jag tycker att det är så roligt. Men det kanske inte alls är så därför jag har fått ett priset. Jag har ingen aning.

Musik

Pgm-ledare:

Det är Centrum för universitetsläraryr utbildning eller CeuL förkortat som håller i priset årets lärare. Varje år kommer det in ungefär 150-200 nomineringar för priset till CeuL. Även om

kollegor kan nominera varandra så kommer den absoluta majoriteten av nomineringar från studenter. Hur går då processen till när årets lärare utses? Håll i er nu för den är ganska gedigen. En expertgrupp tillsatt av CeuL, som bland annat består av pedagogiska utvecklare och representanter från studentkåren, går igenom nomineringarna och skickar ut dem till resp. institution som inom en grupp bestående av bland andra studentrepresentanter tar beslut om vem de anser vara den bästa läraren från respektive institution. Sedan går CeuL:s expertgrupp igenom de nomineringar som är kvar och tar fram en lista på de tio bästa lärarna. Skickar dem till CeuL:s styrelse som leds av prorektor som i sin tur skickar dem vidare till vicerektorerna, vilka slutligen tar beslut om vilka som blir årets lärare.

Clara Bolander Laxov:

Det viktigaste med det pedagogiska priset är att synliggöra den pedagogiska verksamheten. Och att också säga någonting om vad bra pedagogisk utbildning är. Hur ska man kunna vara pedagogisk som lärare så att säga.

Jag heter Clara Bolander Laxov och jag är föreståndare för de som heter Centrum för universitetslärarutbildning. Det är alltså ett centrum som jobbar gentemot hela universitetet för att stödja universitetslärare och kan man säga bli bättre på sin undervisning och stödja dem i sitt utbildningsuppdrag, det pedagogiska uppdraget. Och sen är det naturligtvis viktigt att de som utses till pristagare, att de får en otrolig kick av att få känna sig uppskattade. Det här att ha blivit nominerad av sina studenter är jättevärdefullt. Därför att lärare jobbar för studenternas lärande och vill såklart se att deras studenter uppskattar den ansträngning som de gör.

Musik

Pgm-ledare:

Vad tycker studenterna själva gör en lärare bra? Urban Göransson gick ut i korridorerna för att ta reda på det.

Blandade enkät röster, studenter:

Vad heter du?

Jag heter Joakim Boström.

Och du pluggar på?

Här på SU, nationalekonomi just nu. Joakim, vad gör en bra lärare bra? Jag tror att en bra lärare, som jag upplever det, som gör dem riktigt bra det är de som kan involvera studenterna mer under själva föreläsningen. Ett bra exempel på en av mina lärare som jag tycker är en av de bästa, han gör så att han går igenom vissa uppgifter och sen så pausar han så får man göra det tillsammans själva och sen så går man igenom det i hela föreläsningsgruppen då. Så det tycker jag är väldigt bra att man kan involvera och göra så att man kanske ett bredare grepp över vad som faktiskt ämnet eller uppgiften handlar om.

Påverkas du av om en lärare är bra eller dålig?

Jag tror det här som viktigaste, ibland om jag om jag får en dålig lärare jag tappar lusten till att studera eller jag hatar det här ämnet så vill jag inte komma alls. Men om det är en bra lärare det motiverar mig. Varje gång varje dag att jag kommer här.

Vad gör en lärare dålig då?

Jag vet inte man han kanske inte vill prata med oss eller diskutera med oss om någonting eller han försöker inte att veta om de har förstått vad han ville säga eller inte. Att han eller hon inte lyssnar på studenterna. Ja.

Hej, jag heter Angelica och pluggar konstvetenskap.

Angelica, vad gör en bra lärare bra?

En bra lärare är engagerad, alltså villig att hjälpa eller verkligen liksom engagera sig för att hjälpa studenten.

Hur menar du då med engagera sig, kan du ge exempel?

Ge bra feedback, svara på frågor. Absolut inte nedlåtande. Det har jag haft några som har varit och det är inte kul. Då blir man liksom rädd för alltså då backar att prata.

Hur påverkar en bra lärare dig?

Alltså en bra pedagogisk lärare gör det ju lättare att lyckas och det gör ju också att man själv blir mer motiverad till att plugga. Har man en lärare som alltså får en att gå ut alltså lämna sin comfort zone lite gör så att man vågar utmana sig själv, det gör ju jättemycket.

Pgm-ledare:

Att utses till årets lärare innebär förutom att man får ett diplom även att man får 50 000 kr. för att kompetensutveckla sig inom sitt område. Men alla dåliga lärare då? Är det inte snarare de som behöver fortbildning för att få hjälp att bli bättre?

Jag tänker också så det som man hör från en del liksom forskare håll är. Alltså jag tänker mig att man är väldigt olika. Vissa jobbar kanske mer som rektorer och mindre liksom tid som forskare och sen så vice versa och så. Men att det ändå oftast ingår en del att man ska undervisa och vissa inte alls tycker det är särskilt kul så där. Jobbar CeuL på något sätt med det eller hur inspirerar ni de som kanske inte tycker det är jätteskoj att undervisa?

Clara Bolander Laxov:

Alltså dels är det ju så att ju mer man kan om någonting ofta desto mer är intressant. Så att det är ju en del. Det är ju så att det i dag finns det krav på alla universitetslärare att gå kurser i högskolepedagogik motsvarande 10 veckor. Så att det har ju de flesta lärare, i varje fall de flesta yngre lärare, någorlunda nyligen. Men sen är det ju också frågan om vad man arbetar i

för sammanhang. Om man pratar om undervisning med sina kollegor, om det är en sak som man kanske både delar problem och när det går bra, o h nu var det så himla roligt den här delen av kursen som alltid har varit så svår nu funkade det äntligen så pratar med sina kollegor om det. Alltså så att man kan inspirera varandra. Det är en jätteviktig del och det är någonting som vi jobbar väldigt mycket med på CeuL, att försöka stimulera till de här samtalen på institutionsnivå.

Vi har ju bland annat en webb TV-serie som heter Pedagogiks som ligger på Youtube som är tänkt att möjliggöra för lärare och studenter och så naturligtvis att lära sig mer om olika ämnen som återkoppling, handledning, kritiskt tänkande och så vidare. Och de här är ju tänkta så att man ska titta på och sen diskutera. Hur gör vi då här? Vad har vi för utmaningar? För det är genom de här diskussionerna som ni själva utbildningsmiljön både för lärare och studenter kan utvecklas. Det där med att få ett sammanhang där det är naturligt att prata om undervisningen är väldigt centralt.

Trailer:

Bakom bokhyllan, allt utom boktips.

Clara Bolander Laxov:

Hos oss så är det ju så att vi kommer vid promoveringshögtiden i slutet på september varje år, när professorer promoveras och doktorer promoveras, då får de pristagarna också sin utmärkelse och rektor läser då upp motiveringarna till varför just de har fått det här priset.

Det blir också ett sätt att, tänker jag, som synliggör för nydisputerade och för utsedda professorer att det är det här som riktigt duktiga lärare gör. Det är de här sakerna som man kan sträva efter i sitt lärarskap på universitetet.

Musik

Rektor Astrid Söderbergh Widding:

Stockholms universitet uppmärksammar goda insatser i undervisningen genom att dela ut ett pedagogiskt pris, årets lärare. Priset går till lärare som främjar studenternas lärande genom framstående pedagogiska insatser. Har ett erkänt intresse och engagemang för utvecklingen av undervisning liksom en erkänd undervisningsskicklighet. Priset har i år tilldelats Christoffer Carlsson, kriminologiska institutionen, Niklas Thelander, Institutionen för organisk kemi och Helena Banishoraka, Institutionen för svenska och flerspråkighet.

Pgm-ledare:

I din motivering så står det några liksom framgångsfaktorer. Att du ser varje student och tar upp aktuella händelser och skeenden i samhället och det här med att använda digitala verktyg

och sådär. Jag var på en föreläsning idag och tyckte att jag såg liksom allt det där. Liksom att väver in populärkultur och allt sådant som jag spontant tänker är en bra grej liksom att få de flesta ändå ganska unga människor såg ut som i föreläsningssalen att väva in det i deras värld på något sätt. Men de digitala verktygen till exempel hur jobbar du med det och hur tänker du kring det?

Christoffer Carlsson:

Det här verktyget vi använder det var någonting som jag stötte på av en slump. En julhelg nere i Halmstad. Det här skulle man faktiskt kunna använda. Om inte annat så för att aktivera dem lite. För det är det, tänker jag som är det stora problemet med en föreläsning. Att de tenderar att passiviseras till en. De sitter och lyssnar på en person som pratar. Alltså vem orkar det liksom? Det är ju skitjobbigt.

Det är liksom ett sätt att aktivera dem lite, att göra kursen spörsmål och innehåll lite.

Alltså man förenklar lite. Du såg ju frågorna, quizet vi hade nu till exempel. Det är frågor vi skulle ställa i en salstentamen. Så det är ju egentligen inte frågor som knyter an till lärandemålen direkt. De är ju lite mer komplexa på vår kurs. Men de knyter ändå an till kurslitteraturen. Det är liksom, det är bara ett sätt. Lite så här att checka av att de är med på de grundläggande premisserna för varje och aktivera dem. Sen det här att vi gjorde det till en tävling det är bara för att det är roligt. För att höja pulsen lite.

Pgm-ledare:

Jag hade egentligen tänkt att ställa en fråga liksom om det här med, för det finns ju liksom vissa forskare så gnälls det kanske lite grann om att dem tycker att undervisningen tar för mycket tid och att det egentligen inte är det som man vill hålla på med, vill forska, och då hade jag tänkt fråga dig sen men hur liksom ser balansen ut mellan undervisningen och forskningen i ditt fall och så där tycker du att det funkar, men du verkar vara någon form av supermänniska som liksom utöver din heltidstjänst här antar att du skriver massa böcker. Du är skönlitterär författare. Du har givit ut typ en bok om året sedan 2010 i princip. Du har också massa priser för de här böckerna, du är med i alla sammanhang. Sitter som expert i Veckans brott, du skriver debattartiklar, gör allehanda intervjuer om din skönlitteratur, aktiv på Twitter, du svarar snabbt på mail och du är 33 år och dessutom småbarnsförälder. För det kortet brukar jag alltid kunna köra på så jag har aldrig tid med någonting och så har du då blivit årets lärare också. Så då blir min fråga kanske lite annorlunda så, hur balanserar du alla de här grejerna som du gör med undervisningen och hur prioriterar du undervisningen för det känns som att det måste du göra på något sätt? Om du har fått det här priset.

Christoffer Carlsson:

Jag tror så här. Det är ju inte så att jag gör alla de där sakerna samtidigt. Alltså småbarnsförälder är jag ju hela tiden så klart och partner också.

Det är inte så att jag på en given dag skriver en bra forskningsartikel, håller en bra föreläsning, skriver tre kapitel i min roman gör en intervju. Alltså det är så det funkar.

I stället så är livet mycket mer segmenterat liksom. Så nu till exempel är jag inne i en väldigt tät undervisningsperiod. Studenter både på campus och distanskurs. Då tackar jag i stort sett nej till nästan allting annat. För att du det är så att undervisningen vid institutionstjänst gör en, det äter upp en väldigt mycket. Det gör det. Så det är helt sant.

För min del så är det rätt bra för mycket av undervisningen är liksom belagd kalendariskt ganska specifikt. Så jag har månader när det väldigt mycket undervisningen så har jag också månader när det knappt är någon undervisning alls. Och då är ju det här jobbet så pass flexibelt att det går ju liksom att jobba. Så länge du gör ditt jobb, så länge det blir bra verkstad av allting så kan du vara ganska flexibel med annat. Och sen har jag också gjort så att jag vid några tillfällen, och jag kommer att göra det igen, gå ner i tjänst lite. Vilket institutionen här har varit väldigt fin med att ge mig. Så man får pussla en hel del och ha lite tur och fina kollegor och chefer.

Men i grunden tror jag ligger en väldig rastlöshet och vilja att hela tiden göra saker. Jag blir väldigt lätt rastlös liksom.

Musik

Pgm-ledare:

Du har lyssnat på 20:e avsnittet av Universitetsbibliotekets podd Bakom bokhyllan som jag görs av Karl Edqvist, Urban Göranson och mig Julia Milder. Signaturen vi använder i podden är hämtad ur stycken Die Zeit-ung komponerad av tonsättaren Stefan Levin och all musik vi använder oss av är licensierade under Creative Commons. Gå in på vår hemsida su.se/bakombokhyllan för att hitta våra kontaktuppgifter och alla låtlistor. Nästa avsnitt kommer som vanligt på torsdag om två veckor igen och då handlar om innovationer. Missa inte det! Men vänta, vi hinner med en sportfråga också.

Hur känns det att bli årets lärare på SU?

Christoffer Carlsson:

Det är verkligen otroligt hedrande. Smickrande. Väldigt fint och med det kommer också ett visst ansvar tänker jag. Alltså att förvalta. Så att det sporrar ju mig också till att inte bli bekväm eller så. Det är känns också uppmuntrande på något sätt att här, fortsatt på sharp nu. För det förväntar vi oss, men framför allt så otroligt smickrande fint och överväldigande. Jag vart chockad när jag fick höra det. Det var konstigt.